Európsky parlament
2024-2029

PRIJATÉ TEXTY

P10_TA(2025)0162

Svojvoľné zatknutie a mučenie belgicko-portugalského výskumníka Josepha Figueiru Martina v Stredoafrickej republike

Uznesenie Európskeho parlamentu z 10. júla 2025 o svojvoľnom zatknutí a mučení belgicko-portugalského výskumníka Josepha Figueiru Martina v Stredoafrickej republike (2025/2797(RSP))

Európsky parlament,

– so zreteľom na článok 150 ods. 5 a článok 136 ods. 4 rokovacieho poriadku,

A. keďže Wagnerova skupina 26. mája 2024 v Stredoafrickej republike uniesla belgicko-portugalského občana a humanitárneho výskumníka Josepha Figueiru Martina, ktorý pracoval pre mimovládnu organizáciu FHI 360, a neskôr ho odovzdala orgánom Stredoafrickej republiky;

B. keďže Stredoafrická republika ho obžalovala na základe nepodložených obvinení vrátane špionáže a terorizmu, za ktoré by mohol čeliť doživotnému väzneniu a nútenej práci;

C. keďže bol zadržiavaný v centrálnom zariadení pre boj proti organizovanej trestnej činnosti (OCRB) v Bangui v samoväzbe, kde ho mučili a vyhrážali sa mu smrťou; keďže už viac ako rok je vo väzbe v neľudských podmienkach a bez súdneho procesu a na žiadosť o jeho podmienečné prepustenie neprišla žiadna odpoveď, čo je v rozpore s trestným právom Stredoafrickej republiky;

D. keďže jeho zdravie sa dramaticky zhoršilo a podľa lekárskych posudkov si jeho stav vyžaduje naliehavý prevoz;

E. keďže ozbrojené skupiny pôsobiace v Stredoafrickej republike vykonávajú nezákonné a svojvoľné zatýkanie a zadržiavanie;

F. keďže Stredoafrická republika je vážne zasiahnutá dezinformačnými kampaňami Ruska a pôsobí v nej jeden z najväčších kontingentov žoldnierov Wagnerovej skupiny;

G. keďže EÚ podporuje obyvateľstvo Stredoafrickej republiky a poskytuje mu humanitárnu, bezpečnostnú a rozvojovú pomoc;

H. keďže OSN a EÚ označili situáciu pána Martina za prípad, ktorý vychádza zo širšieho modelu dezinformácií a protizápadnej rétoriky, ktorú podporujú ruskí aktéri v Stredoafrickej republike;

1. žiada, aby orgány Stredoafrickej republiky okamžite a bezpodmienečne prepustili pána Martina, keďže neexistujú vierohodné a podložené dôkazy odôvodňujúce jeho zadržanie;

2. naliehavo vyzýva orgány Stredoafrickej republiky, aby umožnili jeho zdravotnícky odsun a zabezpečili mu prístup k právnemu zastúpeniu, konzulárnej pomoci a primeranej starostlivosti v súlade s medzinárodnými normami v oblasti ľudských práv;

3. dôrazne odsudzuje porušovanie ľudských práv páchané svojvoľným, pokračujúcim a neľudským zadržiavaním pána Martina, ktoré vážne ohrozuje jeho život a zdravie;

4. trvá na tom, aby akékoľvek súdne konanie bolo prísne v súlade so zárukami riadneho procesu zakotvenými v Medzinárodnom pakte o občianskych a politických právach a platnými ustanoveniami vnútroštátneho právneho rámca Stredoafrickej republiky;

5. vyzýva orgány Stredoafrickej republiky, aby zabezpečili, že ozbrojené skupiny pôsobiace v Stredoafrickej republike okamžite ukončia nezákonné a svojvoľné zatýkanie humanitárnych pracovníkov a pracovníkov mimovládnych organizácií a útoky na nich;

6. požaduje vyvodenie zodpovednosti za porušovanie práv a zneužívanie;

7. odsudzuje rastúce politicky motivované zahraničné zasahovanie v Stredoafrickej republike, a to aj prostredníctvom ruských polovojenských síl a dezinformačných kampaní; opakuje svoju výzvu Rade, aby označila Wagnerovu skupinu za teroristickú organizáciu;

8. zdôrazňuje, že dodržiavanie ľudských práv má zásadný význam pre dobrú spoluprácu medzi EÚ a Stredoafrickou republikou;

9. vyzýva PK/VP, aby v koordinácii s belgickými a portugalskými orgánmi podnikla všetky možné kroky, a to aj tým, že nastolí prípad pána Martina v politickom dialógu medzi EÚ a Stredoafrickou republikou, s cieľom zabezpečiť jeho prepustenie a dodržanie jeho práv; zdôrazňuje potrebu prijatia cielených opatrení EÚ, ak by orgány Stredoafrickej republiky naďalej porušovali jeho práva;

10. poveruje svoju predsedníčku, aby postúpila toto uznesenie Rade, Komisii, PK/VP, vláde a parlamentu Stredoafrickej republiky, Africkej únii a OSN.